

Redegørelse nr. R 14 (30/4 2014)

Folketinget 2013-14

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 30/4 14 om erhvervsfremme og støtte 2014.
 (Redegørelse nr. R 14).

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

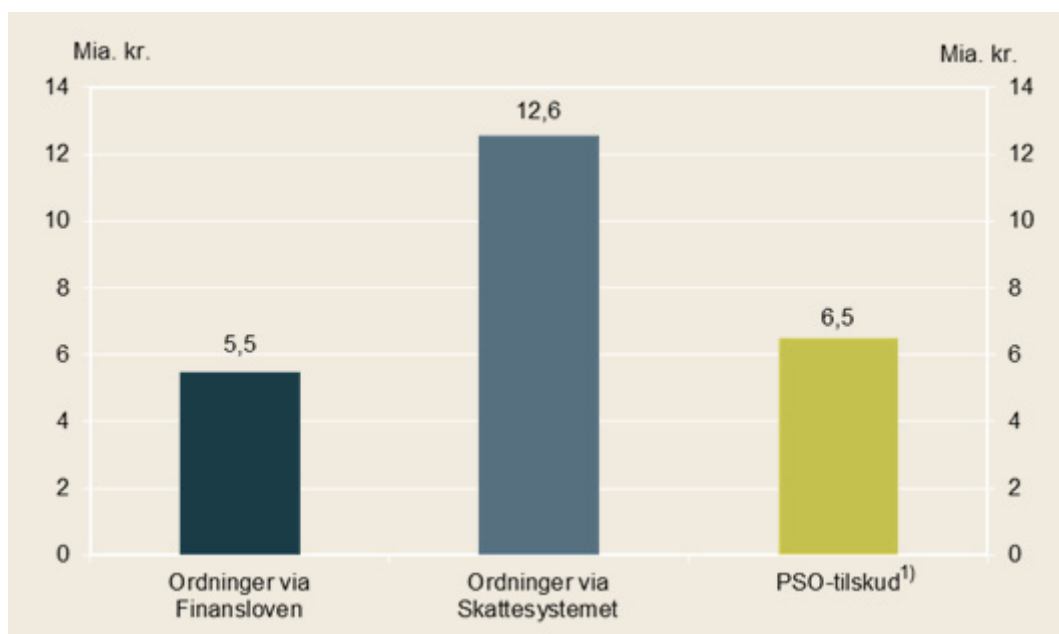
1. SAMMENFATNING

Erhvervsfremme og støtte har til hensigt at fremme vækst, produktivitet, vedvarende energi, forskning m.m. Der rede-

gøres i den årlige redegørelse for erhvervsfremme og støtte for omfanget af ordningerne samt for anvendelsen af midlerne.

I 2014 forventes den samlede erhvervsfremme og støtte at udgøre 24,5 mia. kr.¹ Heraf udgør udgifter via finansloven 5,5 mia. kr., mens skatteudgifter via skattesystemet udgør 12,6 mia. kr. PSO-tilskud til vedvarende energi mv., som finansieres gennem opkrævning af en særlig afgift hos elforbrugerne, forventes at udgøre 6,5 mia. kr. i 2014 baseret på en prognose fra Energinet.dk, jf. figur 1.

¹ Redaktionen af Redegørelse om erhvervsfremme og støtte 2014 er afsluttet den 28. april 2014. Statsregnskabet for 2013 er indregnet i tallene. Der anvendes Energinet.dk's skøn fra marts 2014 for PSO-tilskud i 2014.

Figur 1. Samlet erhvervsfremme og støtte, 2014

Anm.: I redegørelsen er udelukkende medtaget instrumenter, som Folketinget har direkte indflydelse på via finansloven, skattelovgivning eller øvrig dansk lovgivning. Støtte via EU-systemet samt via kommuner og regioner er ikke medtaget i redegørelsen. På grund af afrunding summer tallene ikke nødvendigvis.

- 1) PSO-tilskud er tilskud til miljøvenlig elproduktion, som finansieres gennem opkrævning af en særlig afgift hos elforbrugerne (Public Service Obligation). Tal for PSO-tilskud for 2014 er Energinet.dk's prognose. PSO-tilskuddet i opgørelsen af erhvervsfremme og støtte medregner udelukkende den støtte (tilskud), der gives til producenter af miljøvenlig el i form af pristillæg. De udgør 6,5 mia. kr. Derimod medregnes udgifterne ikke forskning og udvikling i miljøvenlig energiproduktion og i effektiv anvendelse af el, betaling til Sikkerhedsstyrelsens omkostninger og øvrige omkostninger herunder administration, som udgør 0,6 mia. kr. i 2014. Derfor adskiller PSO-tilskuddet på 6,5 mia. kr. sig fra de totale PSO-udgifter på 7,1 mia. kr. i 2014.

Kilde: Finansministeriet, Skatteministeriet, Energinet.dk samt egne beregninger.

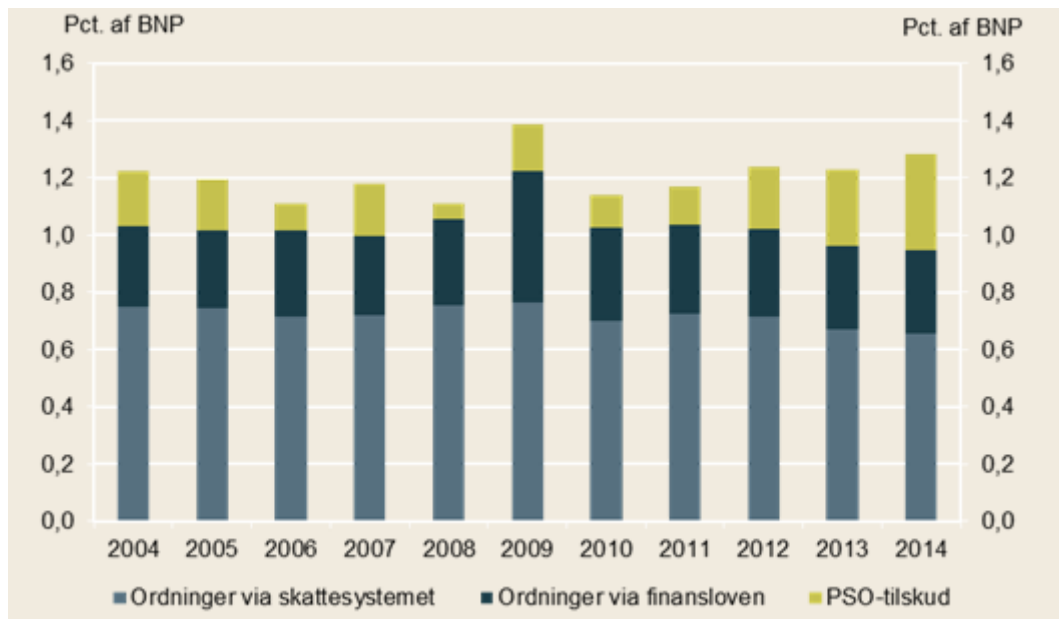
I 2014 forventes den samlede erhvervsfremme og støtte at være ca. 1,4 mia. kr. større end i 2013 målt i 2014-priser. Stigningen fra 2013 til 2014 skyldes, at PSO-tilskuddet forventes at stige med 1,5 mia. kr. Ordninger via skattesystemet er reduceret med 0,1 mia. kr. fra 2013 til 2014 målt i 2014-priser, mens ordninger via finansloven er uændrede fra 2013 til 2014 målt i 2014-priser.

Sættes den samlede erhvervsfremme og støtte i forhold til BNP, er der tale om en stigning fra 1,23 pct. af BNP i 2013 til 1,28 pct. af BNP i 2014, jf. figur 2. Stigningen, målt som andel af BNP, skyldes alene PSO-tilskuddene, mens erhvervsfremme og støtte via skattesystemet er faldet som andel af BNP. Erhvervsfremme og støtte via finansloven er uændret som andel af BNP.

Udgifterne til erhvervsfremme og støtte har, målt som andel af BNP, været relativt stabil det seneste årti med undtagelse af 2009, hvor finanskrisen medførte et stort fald i BNP, og

en række kriseinitiativer løftede den samlede erhvervsfremme og støtte.

Figur 2. Samlet erhvervsfremme og støtte, 2004-2014

Anm.: Der er et databrud i 2012, hvor en række skatteudgifter er genberegnet.
Kilde: Finansministeriet, Skatteministeriet, Energinet.dk samt egne beregninger.

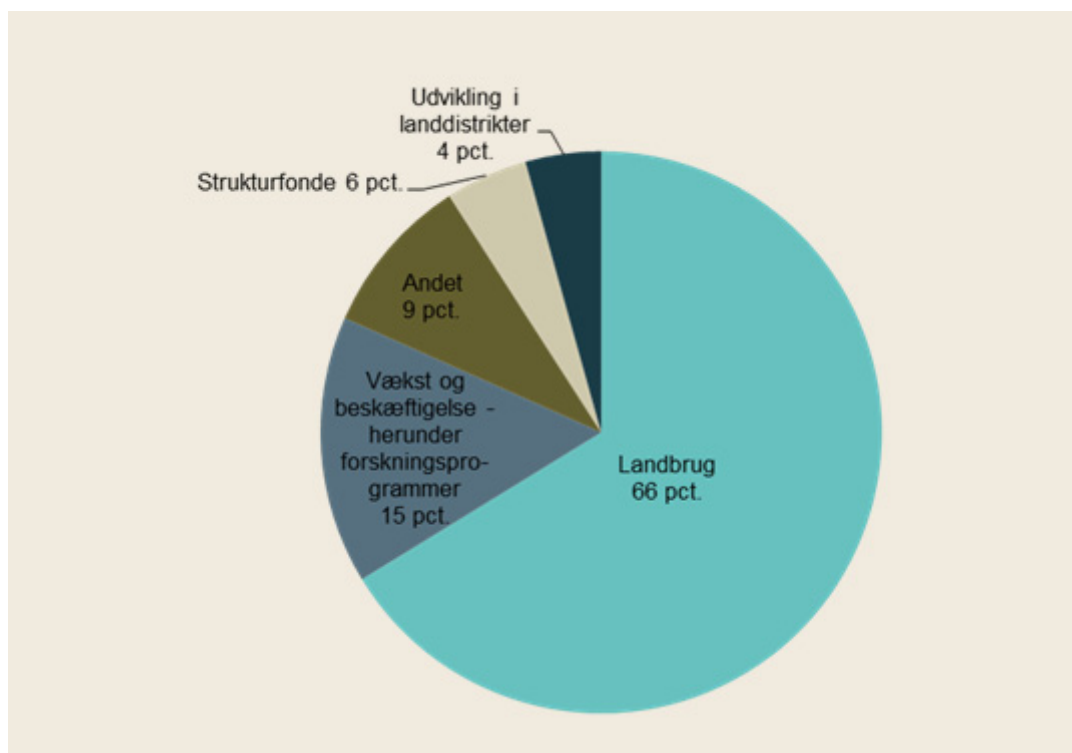
I redegørelsen er udelukkende medtaget instrumenter, som Folketinget har direkte indflydelse på via finansloven, skatte-lovgivning eller øvrig dansk lovgivning. Afgrænsningen, som har været uændret i et antal år, er beskrevet i særskilt bi-lag (ikke optrykt her). Afgrænsningen betyder, at støtte via EU-systemet samt via kommuner og regioner ikke er medtaget i redegørelsen.

De regionale og kommunale udgifter til erhvervsudvik-ling, turisme og landdistrikter forventes at beløbe sig til 1,4 mia. kr. i 2014 (ekskl. midler fra EU-strukturfonde). Udgifterne går bl.a. til vækstfora, erhvervsservice, iværksætteri og tu-

ristfremme. Der kan være forskelle på kontering af erhvervs-fremmeaktiviteter på tværs af kommunerne, da indsatsen er organiseret meget forskelligt. Opgørelsen er derfor behæftet med usikkerhed.

EU-støtten til Danmark var i 2012 på 10,7 mia. kr. Heraf udgjorde landbrugsstøtten langt den største del med 7,1 mia. kr., svarende til 66 pct., jf. EU Budget 2012 Financial Report. De øvrige 33 pct. kommer fra en række EU-programmer som fx Regional- og Socialfonden, Det 7. rammeprogram (forskningsprogram), Lifelong Learning, herunder Erasmus+ samt Ten-programmet (infrastruktur- og transportprogram).

Figur 3. Fordeling af EU-støtte til Danmark, 2012

Anm.: I denne redegørelse indgår støtte via EU-systemet ikke i opgørelsen af den samlede erhvervsfremme og støtte. På grund af afrunding summer tallene ikke nødvendigvis.

Kilde: EU Budget 2012 Financial Report, november 2013.

2. ERHVERVSFREMME OG STØTTE PÅ OMRÅDE

Udgifterne til erhvervsfremme og støtte er i figur 4 opdelt på seks områder, der angiver, hvad ordningerne er rettet mod.

Grøn omstilling: Udgør i 2014 12,4 mia. kr., svarende til 50 pct. af den samlede erhvervsfremme og støtte. Næsten halvdelen af denne udgift er PSO-tilskud til miljøvenlig elproduktion, vedvarende energi mv. og fra 2014 tilskud til opgradering af biogas. Stigningen i PSO-tilskuddene på ca. 1,5 mia. kr. i 2014 skyldes bl.a., at Anholt Vindmøllepark, som blev åbnet i september 2013, vil være i drift i hele 2014.

Innovation og iværksætteri mv.: Udgør 3,5 mia. kr., svarende til 14 pct. af den samlede erhvervsfremme og støtte. Det er ordninger, som har fokus på at styrke forskning, innovation, uddannelse og iværksætteri.

Kulturstøtte: Udgør 1,9 mia. kr., svarende til 8 pct. af den samlede erhvervsfremme og støtte. Under kulturstøtte hører bl.a. mediestøtten, der beløber sig til 1,5 mia. kr. Mediestøtten

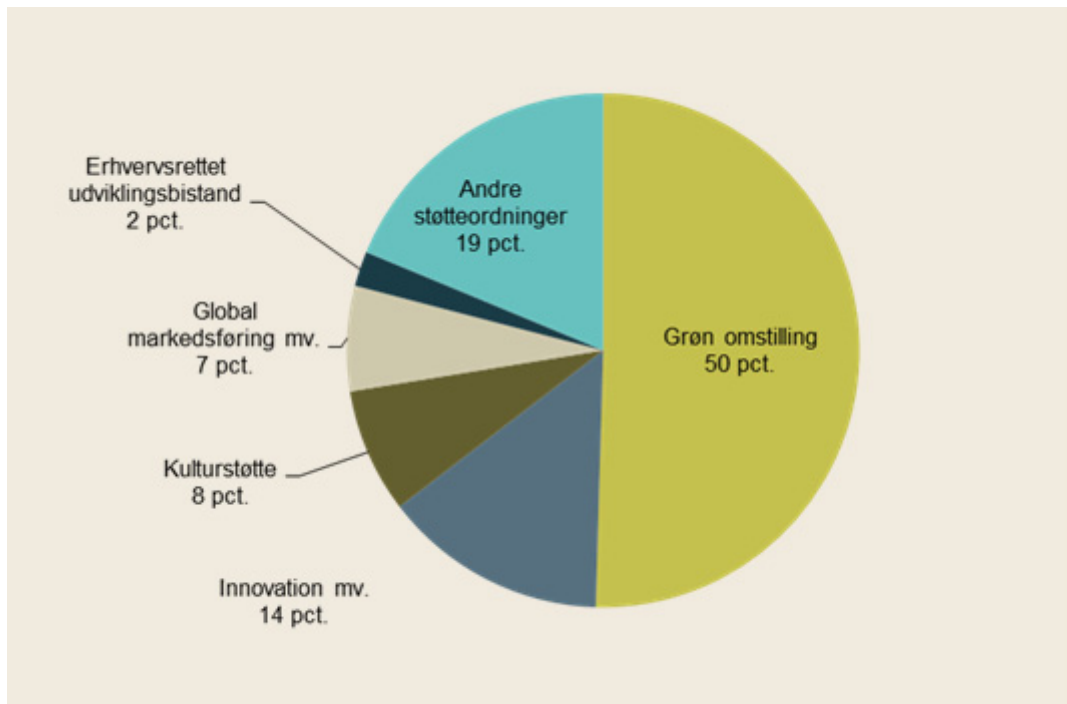
blev omlagt pr. 1. januar 2014, og den nye ordning består fremover af tre former for støtte; produktionsstøtte, støtte til innovation og saneringsstøtte. Med omlægningen kan både trykte og skrevne internetbaserede nyhedsmedier få støtte.

Global markedsføring mv.: Udgør 1,6 mia. kr., svarende til 7 pct. af den samlede erhvervsfremme og støtte. Ordningerne er rettet mod eksportfremme, turisme og skatteordninger begrundet i ensartet behandling mellem virksomheder i Danmark og virksomheder i udlandet, herunder DIS-ordningen.

Erhvervsrettet udviklingsbistand: Udgør 0,5 mia. kr., svarende til 2 pct. af den samlede erhvervsfremme og støtte. Den erhvervsrettede udviklingsbistand er rettet mod inddragelse af danske virksomheder i udviklingsbistanden.

Andre støtteordninger: Udgør 4,6 mia. kr., svarende til 19 pct. af den samlede erhvervsfremme og støtte. Udgiften til BoligJobordningen er den største udgiftspost under andre støtteordninger. Ordningen forventes at koste 1,7 mia. kr. i 2014 og stopper med udgangen af 2014.

Figur 4. Samlede udgifter til erhvervsfremme og støtte fordelt på områder, 2014

Kilde: Finansministeriet, Skatteministeriet, Energinet.dk samt egne beregninger.

I tabel 1 uddybes anvendelsen af midlerne på de seks områder, og det uddybes yderligere i særskilt bilag (ikke optrykt her).

Tabel 1. Samlet erhvervsfremme og støtte fordelt på områder, 2014

	Mia. kr.	Pct.
<i>Grøn omstilling</i>	12,4	50
Ordninger rettet mod miljø, klima og natur. Fx ordninger, som støtter innovation og udvikling i primært landbrug samt økologitilskud, tilskud til miljøvenlig elproduktion, herunder PSO, samt lav afgift på vedvarende energi.		
<i>Innovation og iværksætteri mv.</i>	3,5	14
Ordninger med fokus på at styrke uddannelse, forskning, innovation samt iværksætteri generelt. Fx tværgående ordninger på forskningsrammen og lempelige skatteregler for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere.		
<i>Kulturstøtte</i>	1,9	8
Ordninger på kulturområdet med et kommercielt sigte. Fx filmtilskud, tilskud til udgivelse af dagblade og nulmoms på aviser.		
<i>Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.</i>	1,6	7
Ordninger rettet mod eksportfremme, turisme og skatteordninger begrundet i ensartet behandling mellem virksomheder i Danmark og virksomheder i udlandet. Fx generel eksportfremme, VisitDenmark, proceslempelser og DIS-ordningen.		
<i>Erhvervsrettet udviklingsbistand</i>	0,5	2
Erhvervsrettede ordninger på udlandsrammen – dvs. Danida Business Partnership og Danida Business Finance.		
<i>Andre støtteordninger</i>	4,6	19
Andre støtteordninger rettet mod enkelte brancher. Fx lempelig beskatning af landbrugets produktionsjord, momsfristaget persontransport og BoligJobordningen.		
I alt	24,5	100

Anm.: Fordelingen på de forskellige områder er baseret på en konkret vurdering af, hvilken kategori der er mest dækkende. BoligJobordningen er opgjort efter tilbageløb og adfærd.

Kilde: Finansministeriet, Skatteministeriet, Energinet.dk samt egne beregninger.

3. ERHVERVSFREMME OG STØTTE FORDELT PÅ MINISTEROMRÅDE

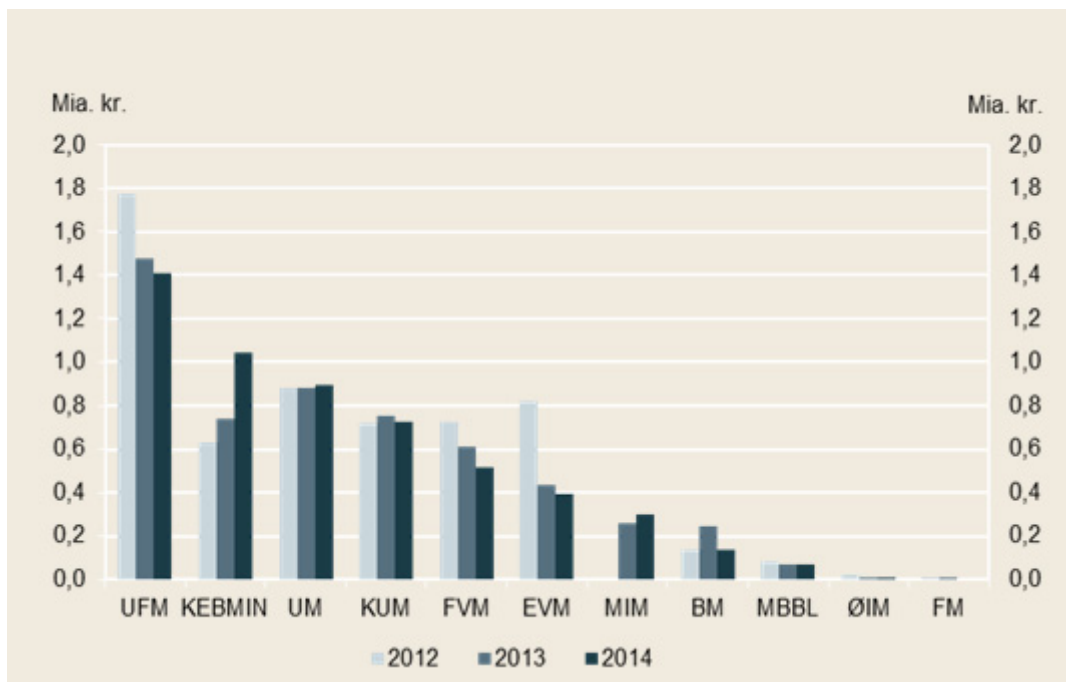
Erhvervsfremme og støtte går især til grøn omstilling og innovation. Når erhvervsfremme og støtte via finansloven fordeles på ministerområder, er det Uddannelses- og Forskningsministeriet, der har det højeste niveau.

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet har det næsthøjeste niveau i 2014, efter at udgifterne til erhvervsfremme og støtte her er steget med mere end 400 mio. kr. fra 2012 til 2014. Klima-, Energi- og Bygningsministeriets udgiftsløft skyldes helt overvejende en ny tilskudsordning i vedvarende energi til proces, som er en følge af Aftale om dansk energipolitik fra marts 2012. Det fremgår af figur 5, som udelukken-

de viser erhvervsfremme og støtte via Finansloven. PSO-tilskud og skatteudgifter er således ikke medtaget.

På Erhvervs- og Vækstministeriets samt Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris områder ses de største procentvise fald i udgifter til erhvervsfremme og støtte siden 2012. På Erhvervs- og Vækstministeriets område er udgifterne til erhvervsfremme og støtte mere end halveret fra 2012 til 2013 fra godt 820 mio. kr. i 2014-priser til ca. 400 mio. kr., som følge af bl.a. en omlægning af Fonden for grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse (Fornyelsesfonden) til Markedsmodningsfonden. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris udgifter til erhvervsfremme og støtte er blevet reduceret med ca. 29 pct., mens Uddannelses- og Forskningsministeriets udgifter til erhvervsfremme og støtte er reduceret med 20 pct.

Figur 5. Erhvervsfremme og støtte via finansloven fordelt på ministerområder (faste priser)

Anm.: UFM er Uddannelses- og Forskningsministeriet, KEBMIN er Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, UM er Udenrigsministeriet, KUM er Kulturministeriet, FVM er Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, EVM er Erhvervs- og Vækstministeriet, MIM er Miljøministeriet, BM er Beskæftigelsesministeriet, MBBL er Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, ØIM er Økonomi- og Indenrigsministeriet og FM er Finansministeriet. På grund af ekstraordinære annullationer på Miljøministeriets område i 2012 opstår en indtægt på 0,002 mia. kr. PSO-tilskuddene indgår ikke i figuren.

Kilde: Finansministeriet samt egne beregninger.

4. ERHVERVSFREMME OG STØTTE PÅ HOVEDKATEGORI

Erhvervsfremme- og støtteordningerne er nedenfor opdelt på to kategorier; erhvervsordninger og andre ordninger.

Erhvervsordninger dækker over ordninger, der har til formål at fremme vækst, produktivitet og erhvervsudvikling. Det kan fx være tiltag, som er rettet mod at øge vidensspredning, innovation, markedsmodning samt eksport- og finansieringstiltag. Det er også mere generelle kompensationsord-

ninger for erhvervslivet. Ligeledes ligger offentlige erhvervsfremmeaktiviteter, som Invest in Denmark og VisitDenmark, under erhvervsordningerne, jf. tabel 2.

Andre ordninger dækker over ordninger, hvor formålet er at støtte fx vedvarende energi, miljøforanstaltninger, kulturstøtte og udviklingsbistand m.m., jf. tabel 3.

Erhvervsordningerne udgør 27 pct. af udgifterne, svarende til 6,6 mia. kr. Mens *andre ordninger* udgør 73 pct. svarende til 17,9 mia. kr.

Tabel 2. Erhvervsordninger fordelt på områder (årets priser)
 Ordninger, der i 2014 overstiger 50 mio. kr., er medtaget i tabellen

	2013 Mio. kr.	2014 Mio. kr.
<i>Grøn omstilling</i>	1.129	846
Udbygning af dansk energiforskning og -udvikling	360	372
Udviklings- og forskningsaktiviteter inden for fødevarerektoren	313	200
Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram MUDP	106	55
<i>Innovation og iværksætter mv.</i>	3.373	3.459
Forsøg og forskningsaktivitet	868	882
Forskere og nøglemedarbejdere	458	465
Højteknologifonden ¹⁾	432	387
Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter	325	325
Skatte kreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter	153	295
Samarbejde om innovation og videnspredning ¹⁾	267	265
Medfinansiering af innovationsmiljøer	214	214
Samarbejde om kompetence	168	164
EDB-software	153	155
Markedsmodningsfonden	128	130
<i>Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.</i>	1.239	1.236
DIS-eksempion	662	672
Eksport- og investeringsfremme mv.	282	253
VisitDenmark	115	113
Tonnagebeskatning	102	103
<i>Andre støtteordninger</i>	1.161	1.087
Grundværdi, produktionsjord	611	621
Sygeforsikring for mindre private arbejdsgivere	158	87
Fradrag for selvstændiges syge- og arbejdsskade-forsikring	0	65
Andelsselskaber	66	67
Strukturforanstaltninger mv. indenfor fiskerisektoren	59	58
Reserve til styrket indsats for vækst på erhvervsområder med international konkurrencekraft	0	51
I alt	6.902	6.628

1) Den 1. april 2014 blev Danmarks Innovationsfond etableret. Ændringen fremgår ikke af FL-2014 og er derfor ikke indarbejdet i tabellen. Med etableringen af innovationsfonden samles de konkurrenceudsatte midler til strategisk forskning, teknologiudvikling og innovation i én selvstændig fond.

Anm.: For ordninger via finansloven er 2013 regnskabstal, mens 2014 er bevillinger. Fordelingen på de forskellige områder er baseret på en konkret vurdering af, hvilken kategori der er mest dækkende. »I alt« dækker over de samlede udgifter inden for hvert område og er altså ikke summen af de ordninger, som er nævnt. Kun ordninger, der i 2014 overstiger et beløb på 50 mio. kr., er medtaget i tabellen. Ordninger, som betales af bidrag fra branchen (fx apotekerordningen samt produktions- og promillefondene), er ikke medtaget i tabellen. At tallene ikke nødvendigvis summer, skyldes afrunding.

Kilde: Finansministeriet og Skatteministeriet samt egne beregninger.

Tabel 3. Andre ordninger fordelt på områder (årets priser)
 Ordninger, der i 2014 overstiger 50 mio. kr., er medtaget i tabellen

	2013 Mio. kr.	2014 Mio. kr.
<i>Grøn omstilling, inkl. PSO</i>	9.360	11.506
Elafgift af bl.a. vedvarende energi	3.869	3.931
Tilskud til vindmølleelektricitet (PSO)	2.904	3.939
Tilskud til VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv. (PSO)	2.046	2.508
Vedvarende energi til proces	153	489
Vedvarende energianlæg (vindmøller mv.)	99	100
Obligatoriske randzoner, vandrammedirektiv	0	98
Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger	54	72
<i>Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.</i>	749	383
Lempelse af energiafgift til diverse processer ¹⁾	550	250
Spildevandsafgift	66	67
<i>Kulturstøtte</i>	1.919	1.921
Aviser og blade – nulmoms	1.115	1.133
Dagblade ²⁾	348	350
Tilskud til udvikling, produktion og formidling af spillefilm	213	177
Afskrivning på kunstkøb	51	52
<i>Erhvervsrettet udviklingsbistand</i>	494	537
Danida Business Finance	330	300
Danida Business Partnerships	164	237
<i>Andre støtteordninger</i>	3.391	3.561
BoligJobordningen	1.600	1.700
Færgers energiforbrug	611	621
Persontransport – momsfrigtagelse	509	517
Frikørselsordning for taxaer	235	240
Registreringsafgiften – totalskadede biler	173	226
Flys energiforbrug	112	114
Fondes bundfradrag	52	53
I alt	15.913	17.908

1) Tallene for 2013 og 2014 er skøn, som er behæftet med stor usikkerhed. Skønnene konsolideres i forbindelse med Skatteministeriets revision af skatteudgifterne.

2) Den 1. januar 2014 trådte en ny mediestøtteordning i kraft. Ændringen fremgår ikke af FL-2014 og er derfor ikke indarbejdet i tabellen. Anm.: For ordninger via finansloven er 2013 regnskabstal, mens 2014 er bevillinger. Tal for PSO-tilskud i 2014 er budgetskøn. Fordelingen på de forskellige områder er baseret på en konkret vurdering af, hvilken kategori der er mest dækkende. »I alt« dækker over de samlede udgifter inden for hvert formål og er altså ikke summen af de største ordninger, som er nævnt. Kun ordninger, der overstiger et beløb på 50 mio. kr. i 2014, er medtaget i tabellen. At tallene ikke nødvendigvis summer, skyldes afrunding. BoligJobordningen er opgjort efter tilbageløb og adfærd. PSO-tilskud er tilskud til miljøvenlig elproduktion, som finansieres gennem opkrævning af en særlig afgift hos elforbrugere (Public Service Obligation)

Kilde: Finansministeriet, Skatteministeriet, Energinet.dk samt egne beregninger.

Ordninger via finansloven er ordninger, som kan ses direkte på finansloven. Erhvervsfremme og støtte via finansloven er derfor en synlig støtte, fordi den fremgår af finansloven og forhandles årligt i Folketinget.

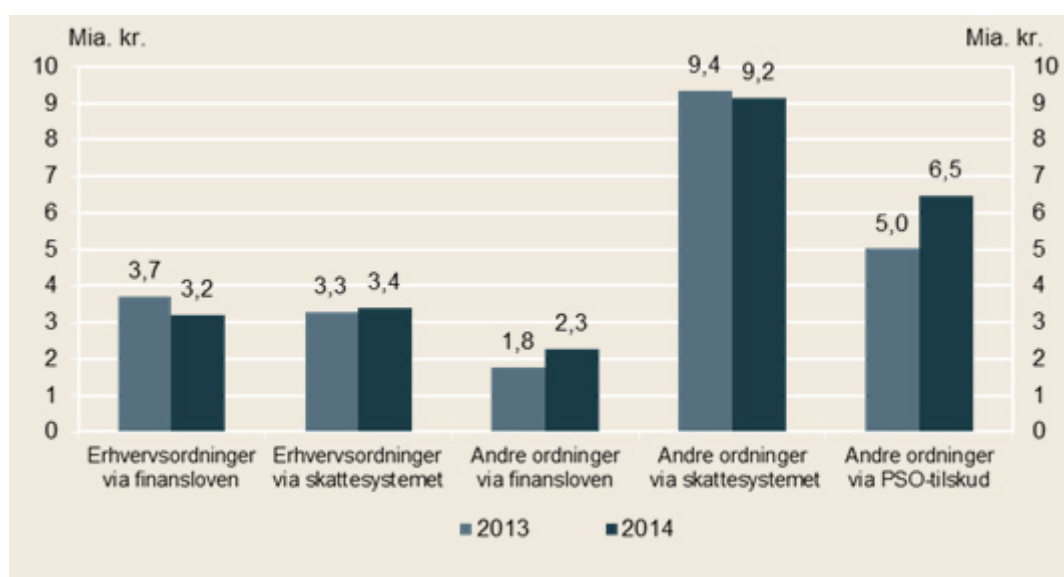
Ordninger via skattesystemet, skatteudgifter, opstår ved, at et antal virksomheder har en lempeligere beskatning end, hvad lovgivningen generelt pålægger. Det kan fx være i form af lavere skatte-, moms- eller afgiftssatser, fordelagtige afskrivningsregler, eller fordi virksomhederne har et særligt fradrag. Skatteudgifterne er beregnede størrelser.

Statens mistede indtægter som følge af, at man har valgt at begunstige visse aktiviteter eller sektorer med en lempeligere beskatning end den almindeligt gældende, beregnes af Skatteministeriet efter »tabt provenu metoden«. Herved opgøres de umiddelbare skatteindtægter, som det offentlige ville have

fået, hvis skatteudgiften blev fjernet. Metoden er baseret på en antagelse om uændret adfærd, hvilket betyder, at der ikke tages hensyn til, at virksomheder eller personer i nogle tilfælde kan ændre adfærd, hvis en særlig begunstiging i skattesystemet afskaffes eller reduceres. Skønnet over den enkelte skatteudgift tager heller ikke højde for afledte virkninger på andre skatte- og/eller afgiftskonti (tilbageløb). Det betyder, at den beregnede udgift for de enkelte ordninger som hovedregel ikke svarer til det provenu, som staten alternativt kan anvende til andre tiltag, hvis skatteudgiften fjernes. Der pågår en større revision af skatteudgifterne i Skatteministeriet.

Udgifterne til *erhvervsordningerne* fordeler sig stort set ligeledes mellem finansloven og skattesystemet, mens udgifterne til *andre ordninger* primært sker via skattesystemet, jf. figur 6.

Figur 6. Samlede udgifter fordelt på hovedkategori samt via finansloven og skattesystemet (faste priser)

Anm.: På grund af afrunding summer tallene ikke nødvendigvis. PSO-tilskud er tilskud til miljøvenlig elproduktion, som finansieres gennem opkrævning af en særlig afgift hos elforbrugerne (Public Service Obligation).

Kilde: Finansministeriet, Skatteministeriet, Energinet.dk samt egne beregninger.

Erhvervsfremme og støtte er generelt begrundet i et ønske om at støtte aktiviteten på et givent erhvervsområde og fremme vækst, produktivitet, vedvarende energi, forskning m.m. Det kan skyldes, at markedskræfterne ikke altid fører til den bedste samfundsmæssige anvendelse af ressourcerne, og at offentlig indblanding kan afhjælpe eventuelle markedsfejl.

Der kan være negative eller positive effekter af en enkelt virksomheds aktivitet for andre – såkaldte eksternaliteter.

Hermed slutter redegørelsen.